

KURBAN BAYRAMI HUTBESİ

اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا اَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ تَكُوْنُ لَنَا عِيْدًا لِاَوَّلِنَا وَاٰخِرِنَا وَاٰيَةً مِّنْكَ وَاَرْزُقْنَا
وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِيْنَ

“... Ey büyük Rabbimiz! Ey yüce Allah! Bize gökten bir sofrayı indir ki bizim hem evvelimiz hem âhirimiz (ümmetimizin tamamı) için **o gün bir bayram olsun** ve Sen’den bir mucize olsun. Bizi rızıklandır, zira rızık verenlerin en hayırlısı Sen’sin.” (Maide;114)

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, **Bayramların dinimizdeki yeri ve değerlendirilmesi** hakkında olacaktır.

Dinî, millî özel bir kutsiyeti ve ehemmiyeti olduğundan dolayı, ümmetçe ve milletçe kutlanan günlere **bayram** denir.

Bayram, İslâmî duygu ve düşüncenin sızıp kâsesinden dışarıya çıktığı ve köpürüp her yanı sardığı bir buluşma günüdür.

Kurban Bayramı, hayırda arafe gününe denktir. Arafe günü ve Kurban Bayramı günleri, esasında İslâm’ın kudsî ve semavî kongresi hükmünde olan hac ibadetinin de vakitleridir.

Dinî bayramlar, hicrî birinci yılda meşru kılınmıştır. Rasulullah (s.a.s) hicretle Medine’ye geldiğinde Medinelilerin iki bayram günü vardı. O günlerde oynayıp eğlenirlerdi. “Bu iki gün(ün mana ve mahiyeti) nedir?” diye sordu. “Biz cahiliye devrinde bu günlerde eğlenirdik!” dediler. Aleyhisselatü vesselam: “Allah Teala, kutlamakta olduğunuz bu iki gününüze karşılık, size onlardan daha hayırlı diğer iki gün lutfetti: **Kurban Bayramı ve Ramazan Bayramı.**” Buyurdular.

Kurban Bayramı; hicretin birinci yılında Medine’de Resulullah’ın **kavlî ve fiilî** sünnetiyle bütün mü’minlere bayram olarak teşrî’ buyrulmuş ve bu günlerde **bayram namazı kılmak ve kurban kesmek vacip kılınmıştır**. Peygamber Efendimiz Medine-i Münevvere de iken, bayram namazlarını “Gamame Mescidinin” olduğu meydanda erkek, kadın, genç ve çocuklarla beraber kılarlardı. Hatta namaz kılamayan kadınların da gelmelerini, hutbeyi dinlemelerini, duaya iştirak etmelerini ve himmete katılmalarını tavsiye ederdi.

“Biz gerçekten sana verdik kevser. Sen de Rabbin için namaz kıl ve kurban kesiver!” emr-i İlahîsi; Allah Resul’ünün zâtında bütün mü’minlere, bayram namazı kılıp kurbanlar keserek, Kurban Bayramı’nı kutlamalarını emretmektedir. (*Kevser;1-2*)

Mü’minlerin bayramı ibadetle başlar; zira hakikî sürur Allah’a ibadettedir. Bayramlar getirilen tekbirlerle sonsuzluğa açılır; salih amellerle ahiret hesabına büyük değer kazanır.

Resûlullah (s.a.s), bayram namazına giderken ve gelirken yollara dizilenlerin bayramlarını kutlardı. Allah Rasûlü, bayram namazları sonunda sadaka ve hediyeler verir, vermeye teşvik eder, bu verilenlerin günahların bağışlanmasına sebep olacağını bildirirdi.

“Ramazan ve kurban bayramlarını Lailahe illallah, Allahü Ekber, Sübhanallah ve Elhamdülillah’lar ile süsleyin.” *Suyûtî, Câmiu's-Sagîr, 4/69.* hadis-i şerifince, bayramlarda bolca tekbir, tehlil, tesbih ve tahmidler

getirilmesi sünnettir. Âyette de “Allah size hidâyet ettiği için, (bayram) tekbirleri getirerek Zât’ını tazim etmenizi ister.” Buyurulmuştur. (Bakara, 2/185)

Aziz Müminler!

Bayramlar kısalığına rağmen haftaların, hatta ayların hayrını, bereketini ve neşesini bağrında saklayan zaman dilimleridir. Bayramlarda Cenâb-ı Hakk’ın öyle ekstradan teveccühleri ve sürpriz ihsanları vardır ki onlara bayram olmayan on ayda, belki birkaç senede ulaşamaz.

Bayramlar; gurbetleri izale eden, dostlukları daha bir pekiştiren, kırgınları küskünleri barıştıran zaman dilimleridir. Hakiki manada değerlendirilebilen bayramlar, ekilen fitne tohumlarıyla birbirinden uzaklaşmış insanların yeniden toparlanmasına ve birbirleriyle kucaklaşmalarına vesile olabilir. Hassaten bayramlarda insanların gurbet ve yalnızlıkları paylaşılmalı, bütün üzgün yüzler güldürülmeye, mahzun gönüller teselli edilmeye çalışılmalı. Zira "bayramlar, bütün insanî münâsebetlere en pratik bir vesîle, kitleler hâlinde kaynaşmaya en münâsip bir vasattır..."

Bayramları neşe ve sevinç günleri olarak niteleyen Peygamber Efendimiz’in irşadını dikkate alalım. Aktüalitenin bizleri boğmasına izin vermeyelim. Bayramlarımızı, yaralarımızı sarma adına bir hamleye dönüştürelim. Bayramların herkesi kucaklayan, herkese açık o yumuşak ve müsamahalı atmosferi içinde küskünlere gidelim, insanlar arasında kaynaşma sağlayacak faaliyetlerde bulunalım,

ziyaretlerle büyüklerin gönüllerini alalım, iltifat ve hediyelerle küçükleri sevinçlere gark edelim ve hatta Müslüman olmayan insanlarla bile değişik diyalog köprüleri temin ederek, bir sulh atmosferi oluşturulup onlara karşı önyargıya sahip bulunmadığımız ortaya koyalım.

Bununla birlikte Bayram gecelerinde çokça namaz kılınması, Kur'an okunması, tesbih çekilmesi, dua edilmesi gibi ibadet ü taat adına bazı şeylerin tavsiye edilmesinde hiçbir mahzur yoktur. Bayramlarda günler ve saatler, hep ibadet endeksli ayarlanmalı, **bilhassa dinî kitaplar okumaya özel vakitler ayrılmalı** ve bunun için bayram günleri bile, birer fırsat olarak bilinmelidir.

Bu kıymetli zaman dilimlerinde Cenâb-ı Hakk'a teveccühte bulunma ve O'nun rızasına ulaşma adına sevgi, kardeşlik ve insanlık için koşturup durma da çok önemlidir. Bayramları, varlık gayesi ve dava mefkuresi doğrultusunda yaşamak, **hac yapıyor gibi kazanca vesile olur**. Kurban Bayramı'nda ihtiyaç sahiplerine maddî-manevî gayretten geri kalmayan mü'minler, o anda **Arafat'ta ve Müzdelife'de olan kimselerin sevabına denk sevap kazanmış olabilirler...** (*Fas. Fastla, 2/147*)

Allahım! şu mübarek zaman diliminde, ailesi ile bayram yapmayıp, ihtiyaç sahiplerinin imdadına koşmak için seferler düzenleyen, kardeşlerimiz hürmetine, Sana yönelmiş temiz kalpler hatırına, **bir dileğimize bin lütufta bulun!** İnsanımızın ve topyekûn insanlığın yüzünü güldür, bizlere hem dünyada hem ahirette gerçek bayramlar lütfeyle.